

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Факультет післядипломної освіти
Кафедра терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти –
доктора філософії (PhD)

ВК 2.10 дисципліни «Актуальні питання лікування та профілактики захворювань
твердих тканин зубів»

курс за вибором дисциплін за фахом

Галузі знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальності 221 Стоматологія

Обговорено й ухвалено на
методичному засіданні кафедри
терапевтичної стоматології, пародонтології
та стоматології ФПДО
Протокол № 9
від «25» травня 2024 р.

Завідувач кафедри
доцент, к.мед.н. Тарас ПУПІН

Обговорено і затверджено на
засіданні методичної комісії ФПДО
Протокол № 1
від «21» травня 2024 р.
Голова методичної комісії
доцент, к.мед.н. Орест СІЧКОРІЗ

1. Загальна інформація

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	очна денна, очна вечірня, заочна форма
Назва навчальної дисципліни	«Актуальні питання лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів»
Кафедра	Терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології ФПДО
Е-mail кафедри	kaf_therapeuticdent_fpge@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	Т.І. Пупін к.мед.н., доцент (pupintaras@gmail.com); О.І. Мартовлос д.мед.н., професор (ohodovana@gmail.com); Ю.О. Риберт д.мед.н., професор (yurij.rybert@gmail.com)
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	1-й/2-й рік
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова
Кількість кредитів ECTS	3 кредити
Кількість годин (лекції/семінарські/практичні заняття/самостійна робота аспірантів)/тестовий контроль/залік	8/8/28/46
Консультації	

2. Анотація до дисципліни

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Актуальні питання лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів» складений відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія», на основі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р., «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, Положення про підготовку докторів філософії та докторів наук від 20.02.2017р., № 141.

3. Мета навчальної дисципліни «Актуальні питання лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів» здобуття аспірантом поглиблення комплексу знань, практичних навичок і умінь та формування професійних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів, необхідних для самостійної лікарської діяльності й формування лікаря-стоматолога, як організатора та координатора лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, дослідницько-інноваційній діяльності та оволодіння методологією наукової діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Актуальні питання лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів» є:

- Визначати нові наукові напрямки лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів, теоретичні та практичні проблеми медицини у даній сфері;

- Оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- Вивчити новітні методи дослідження, лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів ;
- Визначати етіологічні та патогенез найбільш поширених захворювань твердих тканин зубів;
- Аналізувати типову та атипову клінічну картину захворювань твердих тканин зубів, виявляти їх ускладнення;
- Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при захворюваннях твердих тканин зубів та їх ускладненнях;
- Проводити диференційну діагностику, обґрунтовувати і формулювати діагноз захворювань твердих тканин зубів;
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах.
- Проводити первинну і вторинну профілактику у хворих з захворюваннями твердих тканин зубів.

4. Плановані результати навчання (компетентності)

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен

знати:

1. Актуальні задачі/проблеми в сфері лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів.
2. Правила проведення клінічного та експериментального дослідження, сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів.
3. Наукову літературу (вітчизняну та зарубіжну).
4. Методи лікування, класифікацій захворювань твердих тканин зубів.
5. Процеси, які відбуваються при застосуванні методик діагностики та лікування захворювань твердих тканин зубів.

вміти:

1. Виконувати оригінальні дослідження в стоматології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем в сфері лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів та використанням новітніх наукових методів.
2. Планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів.
3. Здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).
4. Розробляти теоретичні основи нових методів лікування, класифікацій.
5. Обґрунтування доцільності застосування нових стоматологічних методик лікування.
6. Теоретично та експериментально обґрунтувати нові процеси, які відбуваються при застосуванні методик, що раніше не застосовувались.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми 221 СТОМАТОЛОГІЯ дисципліна «Актуальні питання лікування та профілактики захворювань твердих тканин зубів» забезпечує набуття аспірантами **компетентностей**:

- **інтегральна компетентність**: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

- **загальні**:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК05. Здатність до лідерства, керування колективом, праці в команді, фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі стоматології та конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури, навіть при розв'язанні складних питань.

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.
СК02. Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти.
СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.
СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти.
СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.
СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.
СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.
СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
СК09. Здатність обирати методи та кінцеві положення дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проєкту.
СК010. Здатність застосовувати нові наукові знання (наукові дані) у науці, освіті та практиці охорони здоров'я.

Програмні результати навчання

РН01. Володіти концептуальними та методологічними знаннями зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці
РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.
РН05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології і та у дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН11. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівнів, здатність до самореалізації у науковій, педагогічній та практичній діяльності.

5. Навчальний план дисципліни «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАНЬ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ»

№	Назва розділу / модулю	Кредити	Години	Вид заняття (години)				Тестовий контроль	Залік
				Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота		
1.	Діагностика захворювань твердих тканин зубів.	1,0	30	4	4	10	14	Тестовий контроль	Залік
2.	Лікування та профілактика захворювань твердих тканин зубів.	2,0	60	4	4	18	32		
Всього		3,0	90	8	8	28	46		

Теми лекцій

№	Тема	години
1.	Лікування та профілактика карієсу зубів.	2
2.	Некаріозні ураження твердих тканин зубів. Лікування та профілактика.	2
3.	Нові пломбувальні матеріали та адгезивні системи. Алгоритми їх застосування.	2
4.	Роль естетичної реставрації в реабілітації стоматологічних пацієнтів.	2
Разом		8

Теми семінарських занять

№	Тема	години
1.	Карієс зубів.	2
2.	Некаріозні ураження твердих тканин зубів.	2
3.	Пломбувальні матеріали. Адгезивні системи.	2
4.	Естетична реставрація в стоматології.	2
Разом		8

Теми практичних занять

№	Тема	години
1.	Карієс зубів: етіологія, патогенез, класифікації. Методи діагностики.	2

2.	Методи лікування карієсу: неінвазивний, мікро- та мінімально інвазивний, оперативно-відновний, ART- метод та загальний.	4
3.	Засоби і методи ремінералізуючої терапії, метод глибокого фторування емалі емаль-герметизуючим ліквідом, технологія Icon. Діагностична фісуротомія та герметизація фісур.	4
4.	Клініка та диференційна діагностика некаріозних ураження, які виникають у період фолікулярного розвитку зубів. Спадкові порушення розвитку твердих тканин зубів.	2
5.	Клініка та диференційна діагностика некаріозних ураження, які виникають після прорізування зубів.	2
6.	Реставраційні матеріали: склоіономерні цементи (класичні, гібридні), компомери, замітник дентину, композитні матеріали світлового твердіння.	2
7.	Адгезивні системи: характеристика поколінь, техніка застосування, критерії вибору.	4
8.	Алгоритм виконання естетичної реставрації.	2
9.	Етапи проведення адгезивної та пошарової техніки реставрації. Метод „закритого” та „відкритого сендвіча”.	4
10.	Етапи проведення прямої повної реставрації фронтально зуба. Техніка виконання реставрації з використанням „силіконового ключа”.	2
Разом		28

Теми для самостійної роботи

№	Тема	години
1	Теоретичні основи стоматологічної профілактики	4
2.	Аномалії розвитку і прорізування зубів. Спадкові захворювання твердих тканин зубів.	4
3.	Методи корекції дисколорацій твердих тканин зубів	4
4.	Предмети і засоби гігієни порожнини рота. Індивідуальна гігієна порожнини рота.	4
5.	Пломбування, естетична та художня реставрація зубів. Методи проведення естетичної реставрації, покази та протипокази, переваги та недоліки.	4
6.	Гігієнічна підготовка та анатомічна діагностика зуба. Принципи та Методи вибору кольору, відтінку та прозорості пломбувального матеріалу.	4
7.	Ізоляція операційного робочого поля: засоби для механічної і хімічної ретракції ясни, кофердам (види кламерів, методи накладання та вибір способу фіксації при різних клінічних ситуаціях), рабердам.	4
8.	Фінішна обробка реставрації: макро-, мікроконтурування, полірування. Постбондинг.	4
9.	Критерії якості реставрації.	2
10.	Методи і техніки відновлення контактних пунктів, оклюзійна корекція.	2
11.	Матричні системи: види та особливості встановлення.	2
12.	Можливі помилки та ускладнення при препаруванні і пломбуванні каріозних порожнин.	4
13.	Металеві пломбувальні матеріали: амальгами, сплави галію, золото. Вкладки: металеві, порцелянові, композитні, комбіновані.	2
14.	Прилади для світлової полімеризації. Полімеризаційний стрес композиційних реставрацій.	2
Разом		46

6. Верифікація результатів навчання відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів та здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти у ЛНМУ імені Данила Галицького»

Загальна система оцінювання	Участь впродовж тривалості навчальної дисципліни – 100% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	Традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант відвідав усі семінарські заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність, успішно склав тестовий контроль: «2» - менше 60% вірних відповідей; «3» - 60-69%, «4» - 70-89%, «5» - 90-100%.	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Мають бути зараховані усі теми практичних занять, самостійної роботи та результатами підсумкової співбесіди. Оцінка з 4-ри бальної шкали конвертується у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів».	Максимальна кількість балів – 200 Мінімальна кількість балів -120

7. Перелік контрольних питань

1. Роль стану гігієни порожнини рота в патогенезі карієсу.
2. Загальні принципи препарування каріозних порожнин. Їх обґрунтування.
3. Зубний наліт, зубна бляшка. Склад, механізм утворення, вплив на тверді тканини зубів.
4. Клиноподібні дефекти. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
5. Некроз твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
6. Підвищена чутливість (гіперестезія) твердих тканин зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
7. Поверхневі утворення на зубах (кутикула, пелікула, зубна бляшка). Механізм утворення, структура, функціональне значення.
8. Хіміко-паразитарна теорія виникнення карієсу, її суть, позитивні сторони, недоліки.
9. Фізико-хімічна теорія виникнення карієсу Д.А.Ентіна, її суть, позитивні сторони, недоліки.
10. Теорії виникнення карієсу зубів І.Г. Лукомського, О.Є. Шарпенака, їх суть, позитивні сторони, недоліки.
11. Некаріозні ураження травматичного походження: патологічне стирання, некроз, ерозія твердих тканин зубів. Причини, розвиток, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, профілактика.
12. Сучасні уявлення про розвиток карієсу зубів (праці Є.В.Боровського, В.К.Леонтьєва).
13. Слина як біологічне середовище порожнини рота. Хімічний склад слини, його зміни під впливом ендогенних та екзогенних факторів.
14. Роль слини у розвитку карієсу зубів. 42. Значення мікроорганізмів у розвитку карієсу зубів.

15. Мікроорганізми порожнини рота в нормі, зміни їх складу під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів.
16. Робоча концепція виникнення карієсу А.І.Рибакова.
17. Класифікація некаріозних уражень зубів.
18. Фізико-хімічна теорія виникнення карієсу, суть позитивні моменти та недоліки.
19. Некаріозні ураження, що виникають до прорізування зубів. Флюороз зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
20. Гіпоплазія зубів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування та профілактика.
21. Ерозія емалі. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
22. Карієс зуба. Розповсюдженість та інтенсивність карієсу. Вплив факторів зовнішнього середовища на розповсюдженість карієсу.
23. Середній карієс. Клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
24. Хронічний глибокий карієс. Клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
25. Гострий глибокий карієс. Клініка, патологічна анатомія, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
26. Ремінералізуюча терапія початкового карієсу. Види, механізм дії, показання, методика лікування.
27. Ремінералізуюча терапія карієсу. Застосування препаратів фтору, механізм дії, види препаратів, методика лікування.
28. Помилки та ускладнення при препаруванні каріозних порожнин. Методи запобігання.
29. Помилки та ускладнення при діагностиці та лікуванні карієсу.
30. Цинк-фосфатні та силікатні цементи. Фізико-механічні властивості, показання до застосування, техніка пломбування.
31. Цинк-евгенольні цементи. Склад, властивості, показання до застосування.
32. Амальгама. Фізичні властивості, показання до застосування, методика пломбування.
33. Склоіономерні цементи, склад, показання до застосування, техніка пломбування.
34. Композиційні пломбувальні матеріали. Класифікація, особливості будови, властивості, показання до застосування.
35. Композиційні матеріали світлової полімеризації. Склад, фізико-механічні властивості, методика пломбування.
36. Кислотне протравлювання емалі і дентину. Показання, види, кондиціонери, методика тотального протравлювання.
37. Адгезивні системи композиційних матеріалів. Основні види, методика застосування адгезивних систем четвертого покоління.
38. Адгезивні системи композиційних матеріалів. Основні види, методика застосування адгезивних систем п'ятого покоління.
39. Механізм і методика утворення гібридної зони дентину, значення при пломбуванні композиційними матеріалами.
40. Помилки та ускладнення при пломбуванні різними пломбувальними матеріалами (цементи, амальгама, композити хімічної полімеризації).
41. Помилки та ускладнення при роботі з композиційними методами хімічної полімеризації.
42. Помилки та ускладнення при роботі з композиційними матеріалами світлової полімеризації.
43. Застосування електрофорезу при лікуванні карієсу. Показання, медикаментозні препарати, методика проведення.
44. Контактний пункт, визначення, функціональне значення, показання до відновлення, техніка відновлення.
45. Сендвіч-техніка при лікуванні карієсу. Види, суть, методика проведення.
46. Застосування композиційних матеріалів для відновлення косметичних дефектів емалі та дентину (флюороз, гіпоплазія, зміни кольору).

8. Поточний контроль результатів навчальної діяльності аспірантів

Поточний контроль результатів навчальної діяльності аспірантів з обов'язкових і вибіркових дисциплін здійснюється з метою перевірки знань, умінь та навичок аспірантів під час проведення аудиторних (практичних, семінарських) занять, а також для перевірки результатів виконання завдань самостійної роботи.

Критерії оцінювання тестових завдань

Правильні відповіді (%)	Оцінка за чотирибальною шкалою
90 – 100	Відмінно
89 – 75	Добре
74 – 60	Задовільно
59 – 0	Незадовільно

Сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих здобувачем вищої освіти у процесі навчання з кожної теми навчальної дисципліни орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

5/"відмінно" – аспірант бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

4/"добре" – аспірант добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

3/"задовільно" – аспірант в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають в аспіранта невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

2/"незадовільно" – аспірант не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

9. Підсумковий контроль результатів навчальної діяльності аспірантів

Екзамен – це форма підсумкового контролю рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

10. Конвертація поточної успішності в бали:

Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів. **Розрахунок кількості балів** проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного

(СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

11. Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є екзамен:

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала	4бальна шкала	200бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

12. Оцінювання підсумкового контролю

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні екзамену становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

Форми проведення екзамену мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Методика їх проведення та критерії оцінювання кожного типу екзаменаційних завдань мають бути відображені у програмі навчальної дисципліни.

13. Оцінювання самостійної роботи аспірантів

Самостійна робота аспірантів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

14. Визначення кількості балів, яку аспірант набрав з дисципліни та оцінювання дисципліни

Оцінка дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік, базується на результатах оцінювання поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

Для зарахування дисципліни аспірант має отримати за поточну навчальну діяльність не менше, ніж 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 120 балів).

Бали та оцінку («зараховано» або «не зараховано») викладач вносить у заліково-екзаменаційну відомість та у залікову книжку аспіранта (за винятком оцінки «не зараховано»).

Оцінка з дисциплін, формою контролю яких є екзамен, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (мінімум 72 бали) та балів, отриманих аспірантом на екзамені (мінімум 50) і виражається за багатобальною шкалою (мінімум 122 бали – максимум 200 балів).

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Багатобальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного аспіранта із засвоєння навчальної дисципліни.

15. Рекомендована література: *(оновлена, за останні 5-10 років)*

Обов'язкова:

- 1.Терапевтична стоматологія: підручник у 2 т. / А. К. Ніколішин, В. М. Ждан, А. В. Борисенко та ін. / За редакцією А. К. Ніколішина. – Т.1. – Вид. 2. – Полтава: Дивосвіт, 2007. – 392 с.
- 2.Зубачик В. М. Класифікація дисколорацій зубів / В. М. Зубачик, В. В. Синиця, В. В. Кононенко. // Вісник стоматології. – 2001. – №1. – С. 56–58.
- 3.Флюороз зубів переможений / А. К. Ніколішин [та ін.]; за ред. А. К. Ніколішин. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2018. – 133с.
- 6.Білоклицька ГФ, редактор. Сучасні пломбувальні матеріали та методи їх використання в терапевтичній стоматології : навчальний посібник. Київ: "Асканія"; 2013. 143 с.
- 7.Борисенко АВ, редактор. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник (ВНЗ I—III р. а.). Київ: "Медицина"; 2017. 664 с.
- 8.Борисенко АВ, редактор. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. — Том 1. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підручник (ВНЗ IV р. а.). 3-є вид., випр. Київ: "Медицина"; 2017. 360 с.
- 9.Виноградова О. М. Профілактика ускладнень при використанні домашніх методів відбілювання зубів / Олена Миколаївна Виноградова. // Сучасна стоматологія. – 2009. – №3. – С. 86–87.
- 10.Мороз К.А. Карієс та некаріозні ураження твердих тканин зубів [Текст] : навч. посіб. для лікарів-інтернів за фахом "Стоматологія" вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації та закл. післядиплом. освіти / К. А. Мороз. - Вінниця: Н. Кн., 2012. - 236 с.
- 11.Шешукова О.В. Некаріозні ураження зубів (видання 2-е, доповнене та перероблене): навч.посібник / О. В. Шешукова, В. П. Труфанова, Т. В. Поліщук. - Полтава : Астрыя, 2019. – 154 с.
- 12.Шмідзедер Д. Естетична стоматологія / Джордж Шмідзедер. – Львів, 2005. – 312 с.
- 13.Шмідт С. Висвітлення зубів як складова естетично орієнтованих концепцій лікування – клінічний досвід застосування системи відбілювання зубів VISALYS / С. Шмідт. // Стоматолог. – 2006. – № 8. – С. 25 – 28.

Додаткова

- 1.Arrov P. Prevalence of developmental enamel defects of the permanent molars among school children in Western Australia / P. Arrov // Dent. J. – 2008. – № 53. – P. 250–259.
- 2.Browne D. Fluoride metabolism and fluorosis / D. Browne, H. Whelton, D.
- 3.O'Mullane // J. Dent. – 2005. – Vol. 33 (3). – P. 177–186.
- 4.Sakaguchi R, Ferracane J, Power J. Craig's Restorative Dental Materials: 14th Edition. St. Louis: Mosby; 2019. 352 p.
- 5.Безвушко Е. В. Особливості поширеності та клінічних проявів некаріозних уражень зубів / Е. В. Безвушко // Український стоматологічний альманах. – 2010. – № 2, т. 2. – С. 7–10.
- 6.Л.Ф. Сідедьнікова та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – 2-е вид. – Київ: Медицина, 2010. – 544с.
- 7.Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібік, С.Б. Косенко. – Київ: Медицина, 2019. – 352 с.

8. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. – 2-е вид., випр. – Київ: Медицина, 2017. – 224 с.
9. Періодонтит. Ротовий сепсис / Н.Ф. Данилевский, А.В. Борисенко,
10. Рожко ММ, редактор. Стоматологія. Т.2. К.: Книга-плюс; 2010. 608 с.
11. Смоляр Н. І. Клінічні прояви та диференційно-діагностичні критерії некаріозних уражень зубів / Н. І. Смоляр, Е. В. Безушко // Профілактична та дитяча стоматологія. - 2013. - № 1. - С. 24-28. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ptdc_2013_1_8.
12. Терапевтична стоматологія / [проф. А. К. Ніколішина]. – Полтава: "Дивосвіт", 2005. – Т. 1. – 225 с.
13. Терапевтична стоматологія: підручник у 4 томах. – Том 2. Карієс. Пульпіт.
14. Шмідзедер Й. Естетична стоматологія. Кольоровий атлас / Й. Шмідзедер. – Львів: ГалДент, 2005. – 312 с.
15. Ярова СП, Попов РВ, Ганіч ІГ. Клінічна оцінка адгезивних систем тотального протравлення і самопротравлювальних. Укр. стомат. альманах. 2012;4; 36-38.

Інформаційні ресурси:

1. Лахтін, Ю.В. Некаріозні ураження зубів, що виникли до прорізування. Патоморфологія. Клініка. Діагностика. Лікування [Електроний ресурс] / Ю.В. Лахтін. - Суми: СумДУ, 2018. - 84 с. - Електр. дані (84 слайдів). <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/70292>
2. Dental cements. ZOE, Zinc Phosphate Cement and Glass Ionomer [Internet]. Available from: <https://www.youtube.com/watch?v=OYWdJZo3xnI>
3. Dental Materials: Adhesion & Bonding (NBED NDEB AFK Exam) [Internet] Available from: https://www.youtube.com/watch?v=D9L1o_WMCAI
4. MCQs on Dental Composite Resins - Dental Materials MCQs [Internet]. Available from: <https://www.youtube.com/watch?v=PvbqhimDxck>
5. Restorative materials in Dentistry - Amalgams, Composites and Cements [Internet]. Available from: <https://www.youtube.com/watch?v=pX1hfcnC0so>

Укладачі силабуса:

Пупін Т.І., кандидат мед. наук, доцент
Риберт Ю.О., доктор мед. наук., професор
Мартовлос О.І., доктор мед. наук., професор
Мінько Л.Ю., кандидат мед. наук, доцент
Шевчук М.М., доктор філософії, доцент

Завідувач кафедри терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології ФПДО:
доцент Тарас ПУПІН